

Vecumnieku novads ir kontrastiem bagāts reģions, kurā latviskais dzīvesveids apvienojas ar dabas unikalitāti un Eiropas mēroga mākslas paraugiem. Jau kopš pirmo apdzīvoto vietu izveides 2.-9. gadsimtā reģions ir nepagurstoši attīstījies un piedzīvojis gan kāpumus, gan kritumus, kuru laikā veidojies vien Vecumnieku novadam raksturīgais nesteidzīgās lauku vides aptvertais dinamiskums.

Novada teritorijā ik gadu norisinās tradicionāli svētki, kas pulcē lielu skaitu interesentu. Kā piemēram, par godu novada simbolam nosauktie **“Liliju svētki”** Vecumniekos un jau vairākus gadsimtus nemainīgi organizētie **Kanepenes svētki** Skaistkalnē, ikgadējie **“Sējas svētki”** pavasarī un **“Pļaujas svētki”** rudenī **“Ausekļu dzirnavās”** un motokrosa sacensības **“Pīlādžu mototrasē”**. Nesens piensums pavasara svētku sarakstā – **Naivais brīvdabas minifestivāls “Āboļdārzs”** Bārbeles pagasta Gaismā.

Iepazīsti Kurmenes pusi

Atsevišķos vēstures posmos šai vietai ir bijis gan vācu nosaukums - Kurmen, gan krieviskais - Kurmenskaja.

Pagasta teritorijā bijušas divas muižas - Kurmenes muiža un Mūrmuiža. Agrārās reformas laikā abu muižu zeme sadalīta 168 vienībās. 1935. g. Kurmenes pagastā bija 264 zemnieku saimniecības. Darbojās ūdensdzirnavas ar zāgētavu, vēja dzirnavas un divi krejošanas punkti. Šodien pagastā vērts mērot ceļu uz atjaunošanas darbos ieskauto

Kurmenes muižas kompleksu.

Kurmenes (Kurmen) muiža veidojusies 19. gadsimta pirmajā pusē, bet uzskaitē minēta jau 18. gs. sākumā, kad tā piederēja fon Dorthūzenam, vēlāk - Lidingauzeniem, Volfiem un Komorovskiem. Ar pēdējiem saistās lielākā daļa šī skaistā kompleksa godības. Kompleksā ietilpst – Mācītāja muiža, Klēts un parks ar ainavu dārzu. Līdz šim ilgstoši viss atradās stipri nolaistā stāvoklī, bet no 2019. gada jūlija ar jaunā draudzes prāvesta Andreja Mediņa iniciatīvu ir uzsākti atjaunošanas darbi visā kompleksā un darbus plānots pabeigt 2020. gada jūnijā.

Kurmenes muiža bija grāfu Komorovsku medību pils – vienmēr apkārtnē norisinājās izklaides, kurās valdīja jautrība. Muižas parkā bija sastādīti reti koki, krūmi un citi augi, bija izvietotas vairākas lapenes, kurās dāmas varēja atpūsties, vadīt laiku lēnās sarunās, kamēr kungi devās fazānu medībās. Šobrīd ar dendroloģes un brīvdāznieces Aijas Kaškures palīdzību pilnībā tiek atjaunots parks, ir izzāģēti visi vecie koki un tiek sastādīti jauni, florai atbilstoši gan koki, gan košumkrūmi, parkā iekārtoti celiņi, soliņi, atjaunotas lapenes, uzbūvēta jauna estrāde, kas iekļaujas ainavā. Atjaunots arī mākslīgais ezers, kurā patstāvīgi dzīvos gulbji. Ezers grāfu Komorovsku laikā bijis pilns ar karpām, ar kuru pagatavošanu grāfi vienmēr lepojušies un cienājuši savus viesus, karpas dīķī atgriezīsies. Izveidoti voljēri pūcēm (plīvurpūces u.c.). Parkā arī lietuviešu mākslinieka veidots kokā izgriezts krustaceļš. Parka ainavā iekļaujas mākslīgās pilsdrupas, kurās šobrīd tiek atjaunota to funkcionalitāte – karstā un aukstā gaļas žāvētava – medījumu un cita veida gaļas žāvēšanai.

Kurmenes mācītājmuižā vienmēr ir dzīvojuši ekstravaganti mācītāji, kuriem arī patikušas medības un izklaides, tādēļ pie viņiem bieži viesojušās prominentas personības – bīskapi, arhibīskapi, lai kopā dotos fazānu medībās un vērotu gulbjus parka mākslīgajā ezerā. Mācītājmuiža šobrīd atjaunota visā savā greznībā – apmeklētājiem pieejama apskatei ēdamzāle un viesistaba, kas dekorētas ar medību trofejām.

Bijušajā muižas klētī šobrīd notiek strauji atjaunošanas darbi, kuru rezultātā šī ēka kļūs par funkcionālu draudzes saieta ēku, kurā atradīsies kafejnīca ar terasi un skatu uz mākslīgajām pilsdrupām un gulbju ezeru. Klēts otrajā stāvā – guļamistabas, kas paredzētas vasaras nometnēm bērniem.

Kurmenes katoļu baznīca.

Kurmenes katoļu baznīca uzcelta 1870. gadā kā grāfu Komorovsku privātā kapela. Lietošanai draudzes iedzīvotājiem tā atdota tikai 1920. gadā, kad grāfiem tika atņemtas īpašuma tiesības. Baznīca celta iepriekšējās koka baznīcas vietā. No koka baznīcas saglabājusies glezna (B. E. Muriljo gleznas reprodukcija) – Sv. Padujas Antonija Vīzija -, kas šobrīd tiek restaurēta Latvijas Mākslas akadēmijā, kā arī soli, ērģeļu prospekts, dievgalds, biktssoli, kas 80. gados tika nokrāsots ar grīdas krāsām – šobrīd no krāsām attīrīti – paliek tīrā kokā. Otrā sānu altārī atrodas reta gleznas reprodukcija – Sv. Pēteris tiek atbrīvots no cietuma. Arī šī glezna šobrīd tiek restaurēta Latvijas Mākslas akadēmijā. Baznīcā tiek veikts kosmētiskais remonts, ir apsildāmās grīdas. Baznīca ir silta un gaiša, atvērta visu laiku. Apmeklētājiem pieejama no 8.00 līdz 22.00 (par citiem laikiem var vienoties telefoniski).

Tā kā Kurmenes Romas Katoļu baznīcas patrons ir Sv. Pēteris, katru gadu 29. jūnijā Kurmenē notiek vērienīgi pasākumi.

Lūgums apmeklējumu pieteikt iepriekš!

Kurmene, Vecumnieku nov., T.
26179543, 29325799

Sīkāka informācija par apskates vietām, kā arī par naktsmītnēm un ēšanas iespējām atrodama Vecumnieku novada mājaslapā zem tūrisma sadaļas www.vecumnieki.lv, un Bauskas tūrisma informācijas centra mājaslapā www.visit.bauska.lv

Informāciju sagatavoja: Vecumnieku TIP, 2020. gadā

Foto: no objektu un Vecumnieku novada domes foto arhīva